

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

POSZTERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ
SZÉKELY IMRE.

SZE. KESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fővár 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Furcsa állapot.

— január 31.

Három nap előtt emberszülte magyar még nem is képzelhette a beállott új helyzet lehetőségét. A nagy tohonya többségből törpe kisebbség lett, Tisza gróf kisebbségi politikus, az elleuzék pedig közel száz főnyi többséggel vonul be a Házba! A kormányparti nagyhangú Gézák megfogytak, de még az a tréfa is megesett, hogy a Zoltánok nemcsak visszatértek, de egész sereg Zoltán nevű függetlenségi új alak vonul be a szélsőbal padjai közé! Hiába volt a Gutmann Lárók pénze, mert ma már széltebenjárja az a szójáték, hogy „Tisza gróft megütötte a — Gutmann, még pedig — visszafelé!”

Még nem tudjuk, mivé gubózik ki az új állapot, de már is pokoli multság elképzelni a képviselőház összeülését első napjain történéz dolgokat.

Madarász József a korelnök. Első dolga lesz a „lex-Dániel” semmissé nyilvánítása. November 18-at kiirtja a föld színéről. — A „markos legényeknek” tüstént ki-

adja az utjokat. Erősen fogják az öreg urat, nehogy erős kezének tudatában kikiáltssa a köztársaságot!

Többségben lévén az ellenzék nemcsak hogy nem akadályozza meg a Ház alakulását, de nagyon is hozzájárul a helyzet kiaknázásához! Először is az elnököt választják meg... Apponyit, Bánffy (a kik már voltak elnökei a képviselőháznak) vagy Darányit emlegetik pártkörökben.

Hát az alelnökök? Az ellenzéknek régi vágya volt, hogy a sorai közül kerüljön ki legalább egy alelnök. Am a szabadelvűpárt azt tartotta, hogy ennyi szabadság dehogy is dukál a kisebbségnek! Nos hát az ő akaratuk és felfogásuk valósul meg, hogy alelnököket közülök, mint törpe kisebbségből — nem választanak.

Jegyzői helyeket azonban ők, is juttattak az ellenzéknek. Valószínűleg jut nekik is egy-két jegyzőség. Egyéb hivatalra Tisza-párti úgy sem számíthat többé, míg a világ világ lesz. Tessék a két jegyzői széken osztozkodni. Talán Tisza gróf és Hieronymi lesznek a boldogok, akik a szabadelvűpártra

nézve egyedül lehetséges helyekre juthatnak.

A háznagy sem a Tisza-párt köréből kerül ki. Ellenben átír a többség a szabadelvű kisebbséghez, hogy a pártok számára szerinti rendelkezésére áll néhány bizottsági tagság. Ugy látszik azonban, hogy ezáltal zavarba jönnek, mert soraikból kidőltek a kiválóbb emberek, csupa szürke alak lézeng a szabadelvű pártkörben. Hajh! hol a boldog idő, amelyben az ő prédájuk volt a pénzügyi bizottságban való befolyásos és gyümölcsöző szereplés!

Megindul a főispánok vert serege. Mekkora bukások, micsoda levitézések, milyen eltűnése a Tisza István főispánna lett bihari vig pajtasainak!

Valósággal részt veszünk az egykor oly pohos, hanem a választási kurában szörnyű mód leapadt gárda rettenetes helyzetén! Mily nehéz annak kontrássá válása, aki primás volt a bandában! Hónapos szobára szorul a háziur az ellicizált saját palotájában! Az éléstár, a pincze, a gabnaraktár kulcsa mindmind másnak a kezébe került! —

A tükör.

Irta: Oseohv Antal.

Szilveszter est. Nelly, Gaykow földbirtokosnak fiatal, szép leánya, ki éjjelnappal a férjhezmenetelről ábrándozik, szobájában ül s félig lehuny szemekkel bámul a tükörbe. Halvány, fáradt mozdulatban.

A hármastükörnek perspektívája, mely végtelen hosszú, keskeny folyosóhoz hasonlít, a számtalan lámpafény, arcának és kezének többszörös visszatükröződése már régóta ködös tengerré vált szeméi előtt, mely ide-oda hullámozik s néha föl-villan.

Ha az ember Nellynek mozdulatlan szeméit és nyitott száját nézi, nehéz eltalálni, hogy alszik-e, vagy virraszt. Pedig lát. Kezdetben bizonyos szemek lebüvölő varázsát látja, azután az ingadozó alapon lassanként fölmerül egy fejnek, egy arcnak s egy szakállnak a körvonala. Ez ő, a sorstól rendelt vőlegény, álmának és reményeinek tárgya. A sors által Nelly számára rendelt férjében meg van minden jelentős társadalmi állás, szerencse, karriér.

Mellette a szürke alapon sötétség, üresség, mint ahogy az életben is szokott enni. Nem is csoda, mert a szeliden moolygó szép fej előtt oly leirhatatlanul édes

szorongást érez, aminőt szavakban nem is lehet kifejezni. Azután hallja a hangját, látja, hogy mint él vele egy földel alatt s mint olvad élete az övébe. A szürke alapon hónapok, évek suhannak el s Nelly a jövőt minden egyes részletével együtt látja.

Egyik kép a másik után suhan el s Nelly látja, hogy egy hideg téli éjszakán mint kopogtatnak Lukács Stepán orvos ajtaján. Az ajtó mögött rekedten ugat egy vén kutya. Az orvos lakásának ablakai sötétek. Köröskörül esend.

— Az Isten szerelmére... suttogja Nelly.

Az ajtó osikorog s Nelly az orvos szakácsnéjét látja maga előtt.

— Itthon van az orvos?

— Alszik — suttogja a szakácsnő — Epp most tért vissza a ragályos területről. Azt mondja, ne keltsük föl!

Nelly azonban nem hallgat a szakácsnőre. Félre löki s úgy rohan be az orvoshoz, mint egy örült.

Több sötét szobán keresztül végre az orvos hálószobájába ér. Mukács Stepán felöltözve fekszik az ágyon és horkol. Mellette egy kis éjjeli mécs. Nelly szó nélkül mellé rogy egy székre s keservesen kezd sirni.

— A férjem... a férjem beteg, — nyögi végre.

Lukács Stepán hallgat. Lassan föl-

emelkedik s zavaros szemmel néz a látogatóra.

— A férjem beteg... Az Isten szerelmére jöjjön.

— Mi? — ordítja az orvos.

— Jöjjön azonnal velem... különben... rettenetes...

S Nelly halványan, elfogyó lélekzettel mondja el, hogy a férje mint betegedet meg s mily roppantul fél. Fájdalma még a kösziklát is megindította volna, de az orvos meg se mocczan.

— Majd reggel, — morogja.

— Lehetetlen, — mondja Nelly rémületen. Tudom... ennél az embernél... tifusz... rögtön kell jönnie.

— De hiszen csak ma érkeztem haza... Három napig utaztam a ragály miatt. Magam is beteg és fáradt vagyok... Teljességgel lehetetlen... Magam is fertőzve vagyok... Nézze!

S egy maximálhőmérőt tart Nelly elé.

— A temperaturám 40 fok, nem mehetek... még ülni sem vagyok képes... Boesánat, én is lefekszem.

S visszafekszik az ágyba.

— Könyörgöm, doktor ur... esdekel Nelly... segítsen rajtunk, az istenért... szedje össze magát... nagyon jól meg fogom fizetni.

— De mondtam már...

Nelly fölugrik s idegesen jár föl-alá a

3¹/₂ — 4⁰/₀-os

törlesztéses és jelzálogkölcsonöket

földbirtokokra és házakra a legelőnyösebb feltételek mellett a becsérték 2/3 része erejéig kieszközlünk és leggyorsabban lebonyolítunk: ●●●●●

Ingatlan és Földhitel Forgalmi-intézet:

Groszmann és Mandel

Debreczen, Hunyadi-utca 17. sz., a vasuti állomástól egyenesen bevezető uton.

Még zajongani sem szabad a szégyen Tisza-pártnak, mert könnyen megeshetik, hogy Madarász apó megrázza a csengetyűt és eképpen riaszt a rakoncátlan „elemekre”:

— Tisza István gróf képviselő urat ezennel rendreutasítom... Gróf Keglevics Istvántól megvonom a szót. Csend legyen a miniszteri padokon!

Igy omlik el a világ minden dicsősége! Hát muljon is el minden meg nem érdemelt dicsőség, csak aztán legyen áldás a beállott új viszonyokban! Ugy várik pedig a nemzet szerencsésjévé a volt többség szerencsétlensége, ha a magyar politikai élet képviselői, új vezéralakjai mindent elkövetnek a Ház munkásságának és az alkotmányosságának helyreállítására s a súlyosan megpróbált nemzetet megajándékozzák a rend, a béke és a nyugalom azzal a boldogságával, amelynek elérhetését lehetetlenné tették a Tisza Pisták.

Csoda történt.

— január 31.

Sona még annyi elámult arcz nem nézett bele a világba, mint most a politika ábrázatának csodálatos elváltozása után. Csak bámulnak az emberek és hitetlenül rázzák a fejüket. Egy egész világ omlott össze szemünk láttára. S történelmi az, a nemzet történetének egy korszakos eseménye, ami néhány napon belül végement, váratlanul és meghaladva minden valószínűségi számítást. Mert minden eshetőséget el lehet képzelni; de a fordulat, amely beállott, fölülmul minden képzetet.

Ki hitte volna, hogy a szabadelvűpárt, amelynek harminczéves hatalmi szer-

vezete s a főispántól a legutolsó bakterig kiterjedő hálózata van az országban, kisebbségbe jusson oly választáson, amelyet szabadelvű kormány vezet? Ki hitte volna, hogy a szabadelvűpárt régi oszlopos tagjai, az ugynevezett ó-szeresek, teljességgel kidőlnek s ott maradnak a választás csataterén? S ki hitte volna, hogy egy kormány Magyarországon megbukhatik a választáson, lesújtva a nemzet itéletétől?

Mindezt senkise hitte volna s az emberek erőn vesz az ámulat azért, mert megszokták, hogy itt mindenben lehet bizni, csak a nemzet erejében nem. Most ime, föltámadt a nemzet és ugyancsak keservesen megráfalta a hitetleneket.

Olyan áramlat volt a választáson, hogy a kormánypárti jelző annyi volt, mintha a fekete halált írta volna zászlajára. Menekültek előle az emberek. S viszont, akinek volt vállalkozó kedve: a függetlenségi zászlóval könnyű győzelmet aratott a legősibb szabadelvű kerületekben is. Ismeretlen fiatalemberek, nagyrészt fiatal ügyvédek, lementek a vidékre, ahol akkor jelentek meg először — s a negyvennyolcz és a függetlenség eszméjével leverték könnyen a régóta ismert, a helyi, földi, otthonos jelöltet, bárha rokonság, baráti kör és hatalmi apparátus támogatta is. A választók az elvet nézték és nem az embert s a kormány jelöltje számára kötéllal is alig lehetett voktot fogui.

A végítélet vihara zugott végig az országon. Égzendülés és földindulás volt, amely romba döntötte a szabadelvűpártnak harminczéves hatalmát.

Új választás? Még mindig vannak, akik ilyen rémet vetnek a politikai helyzet sötét hátterére. Még egy választás? Micsoda örült gondolat ez! Ki hiszi még, hogy az önértetre ébredt és erőre jutott nemzet erőszakkal legázolható?

Ott van Oroszország példája. A

muszka nép gyilkos fegyveres erővel elcsendesíthető; de viszont a mandzsuri csataterén az orosz katonaság megtagadja az engedelmisséget s nem megy az ellenség elé. Az orosz nemzeti akarat erőszakos elfojtásának ilyen következményei vannak.

Egyébként, ha a szabadelvűpárt még egy választásra vágyik, akkor ezzel, a hogy most áll a világ, nem is erőszakos hajlamának, hanem inkább — *krisztusi erényének* adná tanubizonyosságát. Krisztus tanítja, hogy ha arczul ütöttek jobbról, nyujtsd oda a bal orcádat is. — Még egy választással a szabadelvűpárt odanyujtaná a választóknak bal orcáját is...

De erről szó sem lehet, bármint óhajtanák a bukott nagyságok. Tisza István gróf meghajlik a nemzet itélete előtt, amely elutasítja az ő politikáját: a törvénysértést, a lex Dánielt, a képviselőház erőszakos megrendszabályozását. Mindezt elsöpörte a föld színéről a választás vihara.

Tisza gróf levonja magára nézve a konzekvenciát s beadja lemondását. Ez már kétségtelen valóságnak tekinthető.

De a miniszterelnök bevárja a választás végét, addig nem megy föl Bécébe. Tisza Gesztre utazott néhány napi pihenőre. Ellenben Khuen-Héderváry gróf, a király személye körüli miniszter ment jelentést tenni a királynak.

Vihar dul nyilván s villámok cikáznak a király dolgozó-szobájában is. Hogyan fog ez a kormány a maga felelősségében megállani az ősz király szeme előtt?!

A svéd-norvég unió fölbon-tása.

— január 31.

Európa északi részén olyan politikai és történelmi esemény van készülöben, amely

hálószobában... Meg akarja magyarázni az orvosnak, hogy ha el akarja, el tudja felejtetni a saját fáradságát és betegségét. Tudhatná, hogy mily drága neki férje.

— Menjen kérem a községi orvoshoz...

— Lehetetlen... 25 versztnyire lakik innen s az idő drága... A lovak sem bírják... idáig is 40 verszt volt... lehetetlen... jöjjön velem, Stepan Lukics... legyen hős... legyen szánalommal irántam.

— Az ördögbe... Nem érti?... Mely a fejem... Nem érti?... Hagyjon kérem magamra.

— De önnek kötelessége velem jönni. Tisztára egoizmus. Az embereknek kötelessége életét föláldozni az embertársáért. Föl fogom jelenteni a bíróságnál, mert ön orvos.

Nelly érzi, hogy sértően igazságtalanul hazudott. De a férje megmentéseért kész lábbal tiporni logikát, tapintatot, szánalmat. Fenyegetésére az orvos mohón hajt föl egy pohár hidegvizet... Nelly ismét rimánkodni kezd s az orvos végre is enged. Lassan, nyögve fölemelkedik s a kabátját keresi.

— Itt van... Engedje meg, hogy fölsegítek... így... most menjünk. Megfizetem... egész életomban hálás leszek érte.

De az orvos, mikor már a kabátját is fölvetve, visszafekszik. Nelly fölkapta s kizipeli az előszobába. Ott sokáig bajlódnak a gumiczípővel, a bundával... a sipka eltűnt... De végre Nelly a kocsiba ül, az orvos

mellette. Még összesen csak 40 verszt s a férje orvosi segítségben fog részesülni. Szuroksötétség. A földön köd terül el. A kocsi alatt csikorognak a jégdarabok. A kocsi időnként megáll, mert nem tudja, hogy merre hajtsa.

Nelly és az orvos egész uton hallgatnak. A kocsi borzasztóan rázza őket. De ezt sem érzik, sem a hideget.

— Gyorsan, gyorsan, — nógatja Nelly a kocsist.

Réggel 5 órakor a lovak befordulnak az udvarba. Végre otthon vannak.

— Várjon... mindjárt, — mondja Lukics Stepannak s leülteti egy divánra. Pihenjen egy kissé, megnézem, hogy mint van.

Mire visszatér, az orvost fekve találja s valamit morog.

— Kérem, doktor ur!

— Mi? Kérdezze meg Downát — mormolja Lukics.

— Mit mond?

— Mikor elindultunk, azt mondták... Vlaszov azt mondta... aki... amit...

Nelly borzadva látja, hogy az orvos épp ugy fantazial, mint a férje. Mit tegyen, Végre elszánja magát: A kerületi orvoshoz!

Ismét sötétség. Hideg éjszaka. Jég és hó. Részket a test és a lelke. Inkább ezerszer vén leány marad, minthogy egyetlen ily éjszakát éljen át.

Azután ismét látja a sötét lapon, hogy

férjének minden tavasszal pénzt kell fölvennie, hogy a kamatokat fizethesse annál a banknál, ahol a jószág el van zálogosítva. A férje sem alszik, ő sem alszik, egész éjjel azon tanakodnak, hogy mint kerüljék el a végrehajtó letogatását.

Azután gyermeket lát. Örökös félelemben él a vörhenytől, difteritistól, meghűléstől.

Ot-hat kis gyermek közül biztosan meghal egy.

Azután a férj és feleség sem halhatnak meg együtt. Akárhogyan is az egyiknek végig kell nézni a másik temetését. S Nelly látja, hogy mint hal meg férje. Ez a borzalmas szerencsétlenség előtte áll minden részletével.

Látja a sirt, a gyertyákat, az egyházfi, sőt még azokat a lábnymokat is, miket a koporsót csináló asztalosok hagynak az előszobában.

— Miért? — kérdezi tompán, belebámulva holt férjének az arcába.

S férjével eltöltött egész élete nem egyéb, mint előszó a halálhoz.

Valami leesik s végiggurul a földön. Nelly fölriadt s nagy szemeket mereszve ugrik föl.

A tükör ott hevert a lábai előtt. Föl-emeli, belenéző s egy kis halvány arcot lát benne. A szürke alap eltűnt.

— Azt hiszem elnyomott az álom... — gondolja magában s megkönnyebbülve fellélegzik.

a magyar és osztrák helyzettel való hasonlatosságánál fogva különös érdeklődésünkre tarthat számot: Norvégia minden készüléte megtett arra nézve, hogy a Svédországgal való uniót fölmondja és egészen független és önálló állammá emelkedjen — új dinasztiaival.

A svéd-norvég szövetség, melynek tartalma csupán az uralkodó és ennélfogva a külső ügyek közössége, kilenczven esztendő óta volt a mult esztendőben, augusztus 14 én. Norvégia 1814-ig Dániához tartozott, s a dán uralom nyomása alatt csaknem teljesen elvesztette faji és nyelvi különvalóságát. Mikor Svédországnak le kellett mondania Finnországról Oroszország javára, karpotlásul Norvégiára való jogosultságot kapott Angliától és Oroszországtól, mert velük együtt küzdött a francziáktól támogatott Dánia ellen.

Dánia természetesen nem akarta Norvégiát kardcsapás nélkül átengedni, s ezért Károly János svéd trónörökös hadat vezetett ellene. Holstein területén történt az ütközet, amely azzal végződött, hogy Dánia békét kötött és lemondott Norvégiáról. A békekötést azonban Keresztélyi dán herceg, a norvég helytartó nem akarta jogerősnek elismerni és ellenezte az átadást.

Sikerült is neki a norvég népben nagy pártot szerezni, aztán nemzetgyűlést hívott össze, amelyen új alkotmánytervezetet terjesztett elő. A tervezetet a gyűlés elfogadta és alaptörvénynek emelte. Keresztélyt pedig ennek alapján királylyá választotta. — A svéd trónörökös azonban nem nyugodott bele a dolgok ilyen fordulásába. Hadseregével benyomult Dániába, az ellenséges hadat bekerítette, Norvégiát pedig Keresztélyi alkotmánya alapján egyesítette Svédországgal. Norvégia elfogadta az új uniót, Keresztély pedig hazament Dániába.

Az unió azonban nem volt alkalmas arra, hogy a norvégek leszereljének s az uralkodóra bizzák sorsukat, szükséges volt a királyi hatalom megszorítása és némely társadalmi reform is. A Dániával 1814-ig birtokos hadsereget 1817-ben elválasztották; még mielőtt a svéd norvég közös hadsereg terve fölmerülhetett volna, megcsinálták az önálló norvég hadsereget. A sztorthing elhatározta 1815-ben, hogy a nemességet eltörli. A király nem akart ebbe beleegyezni, mert azt remélte, hogy a nemesség és különösen az új nemesség az ő pártján lesz és segítségével lesz a királyi hatalom kiterjesztésében. Az országgyűlés azonban, éppen azért, hogy a királynak ezt a számítását megghiúsítsa, 1818-ban megismételte határozatát, majd 1821-ben újra, s ekkor már siker el, mert a norvég alkotmány szerint minden törvényjavaslat, amelyet az országgyűlés háromszor elfogad, királyi szentesítés nélkül is törvényerőre emelkedik. A norvég nemesség aztán az akkor még életben lévő tizenöt nemes nemzetség kihalása után megszűnt.

A királyt aggodásba ejtette ez a fordulat és kétszer is megkísérelte hatalmának fokozását; kétszer terjesztett a sztorthing elé a királyi korlátlan vétő-jogáról szóló javaslatot, de mind a kétszer hiába, annyira hiába, hogy személyes tekintélyét veszélyeztette volna, ha harmadik kísérletet tesz. Bele kellett tehát nyugodnia a korlátozott jogba, ami például az országgyűlésnek idő előtt való feloszlását egyáltalán nem engedte meg a királynak, s az országgyűléssel szemben csakis arra hatalmazza föl, hogy rendkívüli okból a parlamenti szünet alatt is összehívhatja.

Ami most már az unió fölbontását illeti, az a régi törekvése Norvégiának, de elhatározó lépést mostanáig nem tehetett ebben a dologban, mert nem volt meg hozzá a szükséges pénze. Most már van annyi, hogy a kezdő lépéseket megteheti, s meg is teszi. A norvég országgyűlés valamelyik közelebbi ülésén javaslatot terjeszt a kormány a képviselőház elé, külön norvég konzuli hivatalok fölléltatása dögában. Az országgyűlés természetesen elfogadja a

javaslatot. Erre az országgyűlés és a kormány együttesen fölszólítják a királyt, hogy járuljon hozzá az unió békés fölbontásához.

A fölválást azzal okolják meg, hogy Norvégiát jogtalan módon olyan helyzetbe hozták Svédországgal szemben, amely állami méltóságával és függetlenségével nem egyezik meg. A fölül azonban biztosítják a királyt, hogy y Norvégia a legjobb barátságban marad Svédországgal.

Ha már most ez meglesz, akkor dinasztiai választ Norvégia. A legbiztosbb jelölt Károly svéd királyi herceg, aki feleségével együtt nagy népszerű Norvégiában. Mások Valdemár dán herceg mellett foglalnak állást, arra való emlékezéssel, hogy Norvégia Dániához tartozott. Valdemár herceg Keresztély király fia. A politikusok egy része norvég, vagy német házból szeretne uralkodót választani, mert ez hasznos lenne az országra nézve, hogy a kombinációk közül melyiknek lesz legtöbb híve, legerősebb pártja, az csak akkor dől el, ha a király már állást foglalt az unió fölbontása dögában.

Politikai helyzet.

Mi lesz?

— január 31.

A minisztertanácson a kormány elhatározta lemondását. Befejeztetett. Tisza gróf urat lesz még alkalmunk elbucsztatni, most csak azt a látszólagos ellenmondást akarjuk leszögezni, hogy ez a Tisza még bukásában is szerencsétlenséget és zavart zúdított az országra.

Megbukott egy párt, mely 1867 óta uralkodik az országon s megreccsont az alap is, a hatvaneves alap, melyen az eddigi kormányok állottak, úgy, hogy annak némi többséget csak a hatvaneves ellenzéki pártok bevonásával szerezhetnek. Ezzel szemben a 48-as párt számbelileg és fajsúlyban is oly hatalmas lesz, hogy bármely perczben elsöpörheti a kormányt. Itt állana az alkotmányos elv, hogy a legnagyobb párt, tehát a 48-as hozzon össze többséget és alakítson kormányt.

Mi lesz tehát most? Itt hiába való minden találgatás. A választás megtanított arra, hogy meglepetésekre is lehetünk még elkészülve, lehet, hogy a megoldás is meglepetésekkel fog járni.

Egyébként 6 felségét már legközelebb Budapestre várják. Itt több előkelő és sulyal bíró politikus véleményét fogja meghallgatni. Hogy e tanácskozások alatt lesz-e fordulat a kormányválságban, az természetesen a körülményektől függ. Politikai körökben meg vannak győződve, hogy új kormányalakításra addig nem kerül a sor, míg az új országház össze nem ül. Akkor talán majd tisztázódik a helyzet s akad bátor férfi, aki az összegabalyított politikai helyzetet egészséges csapásra való terelésére vállalkozik.

Kavarodás a kormánypártban.

A szabadelvű párt előtt elsőtétült a világ. A politikai helyzetet teljes kaosznak tudja, amelyben eligazodni nem lehet. Az eddigi kormányzó pártnak legnagyobb szerencsétlensége pedig az, hogy nincs vezére többé. Nincsen, aki irányítsa, nincsen, aki utat mutasson a politikai zűrzavarból, sőt olyan ember sem akad, aki nagy gyászában, sulyos helyzetében megvigasztalja. Tisza grófnak ma már kevés igaz híve van, a legtöbb szemére veti könnyelműségét, meg gondolatlanságát, fanatizmusát és előrelátásának hiányát. Aki pedig menteni akar, azzal áll elő, hogy tulságosan becsületesnek, tulságosan tisztességesnek mutatkozott és a képviselőválasztás csak ezt bizonyítja.

A kik pedig most is a nagy veresség okait kutatják s Tisza István gróf vállalkozását mindenképpen menteni akarják,

azok a bekövetkezett dolgok forrását a mult évi nagy obstrukcióban látják. Az ellenzék ekkor a magyar vezényszóért, a magyar hadseregnek emzeti szellemben való fejlesztéséért küzdött. Ezt mindenki megértette az országban. Tisza és Perczel november tizennyolczadiki esinyjében pedig szoros összefüggést látott a nép. Bécs akarat, a hadügyi vezetőség követelése és a magyar nemzeti kívánságok megtagadása között. Ez tette könnyűvé az ellenzék meglepő győzelmét.

A szabadelvűpárt különben türelmetlenül várja Tisza István megérkezését, de még türelmetlenebbül a helyzet kialakulását, illetve a királyi óhaj megnyilatkozását. Minő álláspontot foglal el a király? Kiket hív meg, kikre hallgat? Es mindenek fölött kibén bizik még a hatvaneves politikusok közül? Ezekben a kérdésekben tépelődik a szabadelvűpárt minden tagja. De ugyanesak e kérdések foglalkoztatják a disszidensektől kezdve valamennyi ellenzéki pártot.

Özv. Hegyi Mihályné.

Egy jótékony urnó halála.

— január 31.

A jótékonyág szelid angyala gyászol. A jökénységéről messze földön ismert urnó özv. Hegyi Mihályné meghalt.

Oly nagy veszteség az ő halála, hogy azt teljesen megérteni csak akkor lehet, ha ismerjük kiváló életének sok, sok jó cselekedetét.

Özveggy Hegyi Mihályné, családai néven Józsa Euphrósia 1828-ban született Szilágyson lyón. Atyja, ki a Szilágyásban földbirtokos, előkelő család tagja volt, anyja grófi család sarja.

A gondos, jó szülők leányukat kitűnő nevelésben részesítették és a fiatal urileány nem csak művelődött feltűnő gyorsasággal, de nemes, jó lelkének is korán tanulmányát adta.

Szülei 17 éves korában adták férjhez Hegyi Mihály debreczeni ügyvédhez, ki több igen előkelő családnak ügyvivője volt.

A házaspár 32 évig élt együtt a legteljesebb boldogságban, a legnagyobb szeretetben 32 év után — 1877-ben — Hegyi Mihály hirtelen meghalt.

Felesége azóta a jótékonyágnak és a vallásosságnak élt. Nyáron utazgatott. Bejárta több ízben Németországot, Franciaországot, Belgiumot, Svájcot, Olaszországot stb.

Nem érdektelen megemlíteni, hogy Hegyiné sokáig idegenkedett a hajón való utazástól.

A presbiteri egyetemes szövetség londoni nagygyűlése alkalmából sikerült rábirnia Hegyinét Balogh Ferenc debreczeni akadémiai tanárnak, ki legmeghittebb embere volt, hogy hajóra kelve Angliába vitorlázék. Az első tengeri utját csakhamar követte a többi. Meglátogatta a skót partokat, felkereste Spanyolországot, hol különösen Barcelóna volt a kedves helye.

A művelt lelkű urnó utazásai alatt csaknem valamennyi európai nyelvet elsajátított.

Amde ha a nyarat utazással töltötte, annál több jót tett itthonléte alatt. Megszámlálhatatlan az a sok jótétemény, mely az ő nemes jó lelkét dícséri. Utazásaiban is, de főleg itthon titkon és esendben ezernyi szemből száritotta fel a bánat könyeit, ezer s ezer családot mentett meg a nyomortól, a kétségbeesésről.

Hegyiné volt a legelső a magyar hölgyek között, ki 1881. nov. 22 én 500 forinttal járult hozzá az országos közalapoz.

Még ezt megelőzőleg — 1881. június 2-án — tízezer forintos alapítványt tett, szent vallása iránti szeretete és egyháza iránti hűsége jelül, hogy az ifjú nemzedék vallásunk tanaiban és elveiben neveltesék.

Ebből az alapítványból nemcsak tanulók kapnak segítyt, de az alapító levél rendelkezése szerint elszegényedett uri családok leány gyermekei is részesülnek neveltetési segítyben.

1890-ban 500 forintot adott a Kossuth utcái templom orgonájára. A kisebb református egyházak sokat köszönhetnek neki. Különösen az erdélyrészi oláhság között ékezt kicsiny egyházait, mint a magyarság védőbástyáit részesítette sok segítyben. Alapítványokat tett, orgonákat készített, urasztali kellékeket adományozott, sőt nem egy helyen iskolát, templomot építtetett.

1894. május 11-én a felállítandó debreczeni egyetem javára huszezer forintot adományozott. Ez adta meg az első impressziót az illetékes köröknek az iránt, hogy a harmadik magyar egyetemnek Debreczenben való felállítását szorgalmazzák.

Amint a jótétemények egész csapata előzte meg Hegyinének egyetemi nagy alapítványát, úgy követte azt a jóságos lelkű magyar nagyszony jótetteinek sorozata.

Jóékonny, különösen pedig vallásos egyletekbe és társulatokba nagy összegekkel lépett az alapító tagok sorába.

Hegyiné kerülte a nyilvánosságot jótettei gyakorlásában, mégis nyilvánosságra jutottak. De vajjon ki jegyezte fel az ő jó lelkének, áldott szívének azt a sok, sok nemes cselekedetét, melyeket a legnagyobb titokban tartott.

1895. szeptember 21-én leplezték le a „hitökért Népolyban gályarabságot szenvedett protestáns lelkészek emlékoszlopát“.

Ez az emlékkertben levő oszlop, melyet öv. Hegyi Mihályné saját költségén állíttatott, nemcsak a martirhalált szenvedett, Istenükhöz, vallásukhoz hűséges lelkészek dícsőségét hirdeti, de emlékoszlopa ez a nagy jótétevőnek, a nemeselelkű adakozónak, a vallásos ösvégy Hegyi Mihálynéknak soha el nem múló érdemeinek is.

Ha eimentek az előtt az oszlop előtt, emeljetek kalapot, mert ott lebeg a felett az oszlop felett az elhunyt áldó szelleme.

Öv. Hegyi Mihályné mult évi november 7-én ment el Debreczenből rokonait meglátogatni Szilágysomlyóra, hol nagyobbára Balta Elemérnével, sógornőjével tartózkodott.

E hónap 9-én lett el ő izben rosszul a 77 éves urinó. Állapotában komolyabb fordulat e hó 22-én állott be, mikoris Hegyiné jobb oldali szélhűdés érte. Azóta egyre rosszabbul lett, míg végre 29-én, vasárnap este elszállt jóságos lelke az eget Urához.

A holttestet ma éjjel hozzák haza Debreczenbe.

Batthyány-utca 3. számú háznál helyezik ravatára, honnan holnap délelőtt 10 órakor Szele György lelkész halotti beszéde után a Czegléd-utcai temetőben levő családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

A szükséges intézkedéseket legmeghittebb embere Balogh Ferencz akadémiai tanár tette meg.

A gyászszertől a gyászoló család az alábbi gyászjelentést adta ki:

Alírottak mély fájdalommal jelentjük, hogy a jó testvér, sógornő és nagynéne öv. Hegyi Mihályné szül. Józsa Eufrosina Szilágysomlyón szeretett rokonai körében, párheti súlyos szenvedés után, élete 77-ik évében f. évi január 29-én este jobblétre szenderült. Ottani halotti szertartás után holtteste Debreczenbe szállítván, itteni temetése február 1-én délelőtt tíz órakor előbb Batthyány-utcai 3-ik számú háznál, majd a Kossuth-utcai református templomban tartandó gyászszertartás után a Czegléd-utcai temetőben a családi sírboltban fog nyugalomra helyezni. Mely vég-tisztességtételre a rokonokat, barátokat, jó ismerősöket és tisztelőit bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1905. január 30. — Testvére: Józsa Kornélia öv. Rácsok Istvánné Ilka és Etelka gyermekeivel; néhai

Józsa Livia gyermekei: Fényes Zoltán, Ákos, Endre, Ilka; néhai Józsa Hermina gyermekei: Benel, Emil és Adél. Sógornője: öv. Józsa Gyuláné és gyermekei: Józsa Balla, férjezett dr. Timár Zsigmondné; Józsa Anna, férj. Balta Elemérné, Józsa Gyula; öv. dr. Józsa Györgyné kiskoru gyermekeivel. Pál római levele 14. r. 8. v.: „Akár eljünk, akár meghaljunk, az Uréi vagyunk“.

NAPI HIREK.

A polgármester köszönete és elismerése Debreczen közönségéhez

Tisztelt Szerkesztő ur!

Az országgyűlési képviselőválasztás városunkban megtörtént szép rendben s a legszebb alkotmányos jog gyakorlásának emez ünepét nem zavarta meg sem a választás folyama alatt semmi rendetlenség, sem pedig a választás eredményének kihirdetése után nem következett be, amire a 3 év előtti pótválasztás eseményei után nagyon sokan aggodalmaskodva gondoltak — semmi éretlenség s durvaság.

Debreczen sz. kir. város lakosai okosságának, neveltségének, józanságának bizonyítéka ez, amire bizton számítottam akkor, midőn az országos kormánytól kapott felhívás folytán is — és mint a város régi jó hírét-nevét fenntartani s polgárainak vagyoni és személyi biztonságát is megőrizni hivatott tisztviselő is kérve kértem a polgárságot arra, hogy Debreczenhez s alkotmányos legszebb jogunkhoz méltóan viselkedjék s a szülők, gyámok, gyárosok, iparosok is gyermekeiket, tanonczaikat óvják a rendezarástól.

Tudom én, mert az emberi szenvedélyeket ismerem, hogy akkor, midőn sokféle képen befolyásolva van a közönség, nehéz megőrizni a higgadságot, de éppen ezért is elismerést érdemel ha ily nehéz körülmények között is megőrizve lett az örömmel, büszkeséggel tölt el, hogy Debreczen város népe hű maradt őseihez s eme viselkedésével tiszteletet érdemelt ki újabban is minden oldalról.

Dicsőkedve hirdetem — ahol arra alkalom nyílik, — *Debreczen sz. kir. város népének emez okos, higgadt, érett magatartását s köszönetemet s elismerésemet nyilvánítom azért* — s mindezt azért bocsátottam előre, hogy amidőn a város népének eme magatartását annyira méltányolom, annál inkább méltányolja tekintetes Szerkesztő ur ezenel nyilvánított köszönetemet azért, hogy lapjában szives volt nemcsak közölni a képviselőválasztásra vonatkozó hivatalos közleményeket, felhívásomat, hanem támogatni szives volt azokat s intézkedéseimet jóindulatu magyarázattal s önálló közleményeivel is.

Ismételen köszönöm azt — s úgy tartom, hogy ha jövőre is megértjük egymást, használni fogunk azzal e városnak. Debreczen, 1905. január 27.

Tisztelettel:

Kovács József
polgármester

— **Bakonyi a helyzetről.** A politikai helyzetről és a függetlenségi-párt álláspontjáról a párt több kiváló tagja nyilatkozott a Budapesti Hírlap munkatársa előtt. Bakonyi Samu így nyilatkozott:

Történelmi fordulat előtt áll a nemzet, de az időket meg kell érteni az uralkodóháznak is. Kétségtelennek kell tartanom, hogy a függetlenségi-párt szilárdan megmarad a negyvennyolcas alapon és az ebből való engedékenységhöz fűzött minden osztrák reménykedés csak újabb csalódás volna a hatvanhetes alap kétségsbeesett védelmezőire. Az új kormánynak, bárki alakítsa is, lehetetlen lesz szem elől téveszteni, hogy programját a negyvennyolcas átalakulásra vezető átmenethez kell alkalmaznia.

— **A Debreczen-sámsoni vasút építése.** A Debreczen—Sámson—Nagykállói vasút ügye ismét foglalkoztatja a város törvényhatóságát. Ezek hosszu sora óta vajudik ez a vasút, de megvalósulása elé mindig akadályok gördültek. Most végre olyan kezekbe került a vasút ügye, amely biztosítékot nyújt arra nézve, hogy most már semmiféle akadálya nem lesz a vasút kiépítésének. A vasút engedélyese Gaál András ugyanis az előmunkálati engedély jogát átruházta a budapesti Magyar-vasúti forgalmi r. t.-ra. Az új engedélyes most értesíti erről a város hatóságát és egyidejűleg kéri, hogy a város a sámsoni vasút kiépítésére még a mult évben megszavazott 200 000 korona segítyt utalja ki és ez esetben a társaság azonnal megkezdi a vasút építését, kötelezi magát a vasutat Kállóig kiépíteni, de az egész vonal építésének megkezdését a szabocsmegyei hozzájárulások jóváhagyásának késedelmzése miatt halasztani kell, a város az egész vonal építési tőkájének részese lesz és a város a legsürgősebb szükségletét a debreczen—sámsoni vonalrész kiépítését a Pallagon át még a tavasszal megkezdi, amire különben a városnak a földmívelésügyi miniszterrel szemben kötelezettsége van. Ha ez a kérdés megoldatik, a volt belső gazdasági tanintézet a város tulajdonába megy át és a már régen húzódo központi ref. elemi iskola építése és a volt gazdasági tanintézet épületében leendő elhelyezésével megoldást nyerhet. A tanács a délután tartandó közgyűlés elé az új engedélyes beadványát azzal a javaslattal terjeszti elő, hogy az előmunkálati engedély átruházását tudomásul véve, indítványozza, hogy a közgyűlés — miután a vállalkozó a vasút kiépítésre biztosítékot nyújt — a kért 200.000 korona segítyt kiutalja de azzal a feltétellel, hogy Debreczen—Sámsonig a vasutat még ez évben kiépíti és 1905. szept. 1-én átadja a forgalomnak, tovább, hogy folytatólag Kállóig 2 év alatt kiépíti a vasutat és a teherforgalmat nem engedi a főútcán lebonyolítani.

— **A házbéradó ügye.** A házbéradó ügyében az összeírások a város belterületén serényen folynak. Végleges eredményt még nem állapítottak meg, mert az összeírást csak február hó végén fejezik be. A külsőségen a város javára eső lakrészek száma oly nagy, hogy az esetben is, ha a belterületen több lenne a bérbeadott lakrészek száma a bérbe nem adottakénál, a külsőségi számarány a város javára dönti el az ügyet és házbéradó nem róható ki Debreczen polgárságára.

— **Bizottságok újjáalakítása.** A városi tanács ma tartott teljes ülésén foglalkozott az albizottságok megalakításával. A tanács a bizottságokba a régi tagok megválasztását fogja javasolni.

— **Félév végén.** Az iskolai első félévnek ma van vége. Mintegy kéteser tanuló és diákkisasszony kapja ma délután kezébe félévi munkásságának, vagy hanyatlásának méltó, bár sokaknak épen nem

kedves jutalmát: a félévi bizonyítványt. A mai nappal bezárul az iskolai első félév és holnap már újból kezdődik a nagy munka, az élet nagy épületének alapvető munkája. Szorgalommal, munkakedvel kezd-jetek ti fiatalok az új félévhez. Akinek jól végződött a félév, abból a szép jutalomból merítsen erőt az új munkához; akinek pedig szomorúságot hozott a bizonyítvány, okulván a multon a jövőben pótolja ki mulasztásait. Tanuljatok, dolgozzatok ifjak: hazának szüksége van reátok.

— **Uj sinek a helyivasuton.** A debreczeni helyivasut igazgatósága az új-kiterők építésével egyidőben a mostani régi rendszerű sineket is ki akarja cserélni czél-szerűbb vályus rendszerű sinekkel. Ezeknek alkalmazását a kereskedelemügyi miniszter tegnap érkezett leiratával megengedte.

— **A színházi bizottság ülése.** A színházi bizottság február hó elsején, holnap délután 5 órakor a városháza nagyteremben Kovács József polgármester elnöklésével ülést tart.

— **Gyűlés az Ipartestületnél.** Csütörtökön, február 2-án az iparosok tanács-termében az ipartestület előjárásági ülést tart, melynek tárgyat a januári szakosztályi jelentések képezik.

— **A Homokkert világitása.** A Homokkertiek két éven keresztül 400—400 korona világitási segélyt kaptak. A homokkertiek újból kérték a segély megadását, de a tanács megtagadta. A homokkertiek a tanács határozatát megfellebbezték a közgyűléshez. A ma délután tartandó közgyűlés dönt a fellebbezés fellett, melyet a tanács azzal a javaslattal terjeszt elő, hogy a közgyűlés utasítsa el a fellebbezést és hagyja jóvá a tanács határozatát.

— **A Csokonai-színház megismétlése.** Olán Gabornak a Csokonai halála évfordulóján előadott drák-szindarabja már az előadás alkalmával is olyan közvetlen hatást ért el, hogy a derék tógátus diákok megismétlik február 4-én, szombaton d. u. 5 órakor, a kollégium énektermében (II. emelet, jobb oldali kapu). Megismétlik azért, mert mind szélesebb és szélesebb körben hangzik fel a kívánat: hogy ezt az érdekes, eredeti vállalkozást Debreczen minden tanintézetének, tanárságának, sőt egész művelt közönségnek meg kell ismer-nie, ha Csokonai emlékét igazán szívükön viselik. A díszleteket, ruhákat újra Makó Lajos, színházunk derék igazgatója engedi át az ifjaknak, a nemes czél iránt való kegyelemből ingyen. Mivel az érdeklődés igen nagy, erre az előadásra csak 80 drb 1 koronás ülőhely-jegyet boozát ki a rendezőség, még pedig a féléves utján. Előjegyzéseket elfogad a szénior is (Kollégium, I. emelet, balkapu.) Lesznek azonkívül állóhelyi, 40 filléres jegyek is a tanulók számára. Az egész jövedelmet a Csokonai korabeli zold tógák elkészítésére fordítja a rendezőség, hogy a májusi országos ünne-pély alkalmával korhű jelmezben jelenhes-senek meg a dobogón a csittvári társaság tagjai.

— **Iparváltások és megszüntetések.** E hónap 20-án közölt kimutatásunk óta az ipartestületnél ipart váltottak: Klein Ferenc férfitiszabó, Feldman Sámuel ozim-festő, Papp Károly asztalos, Elischer Károly asztalos. Ugyanazon idő alatt iparukat be-szüntették: Bikfalvi Imréné hentes, Müller Márton cipész.

— **Hangverseny a Svetits intézetben.** A debreczeni Svetits-intézet önképző és segítő-köre saját pénztára javára az intézet nagytermében 1905. évi február hó 1-én, szerdán és 2-án, csütörtökön délután 5 órakor házi hangversenyt rendez, melynek műsora a következő: 1. Kéler Béla. „Csokonai nyitány” 4 kézzel. Előadják: Szarukán Lili és Hiry Edith képzőint. növendékek. 2. Arany János. „Családi kör”. Szavalja: Husz Böske polgár isk. növendék. Előkép: Gazda

— Horváth Irma képzőint. növ. Háziasszony — Dekkert Mariska képzőint. növ. Leány — Sinka Ilona képzőint. növ. Harozfi — Tóth Margit képzőint. növ. Gyermekek — Kontsek Béla elemi isk. növ. Berzöffy Loránt elemi isk. növ. Horváth Pista elemi isk. növ. Konrad Böske elemi isk. növ. 3. „Magyar tánc”. Bemutatja: Legény — Pávay Boriska továbbkép. növén. — Leányka Zelenka Ilonka képzőintézeti növ. Előkép: Angyalok: Klebersberg Margit képz. növ. Riesz Elise továbbk. növ. Magyar nemeselek: Csanak Margit továbbk. növ., Fényes Alice képzőint. növ. Magyar paraszt Horváth Irma képzőint. növ. Magyar menyecske Orosz Ilona képzőint. növ. 4. „Columbus”, Becker J. Daljáték, zenekísérettel. Szavalja: Delkes Janka képzőintézeti növendék. Columbus Barta Barta képzőint. növ. Matrözök: Barra Piroška, Benedek Mariska, Billitz Aranka, Lekkert Mariska, Domaniczky Etelka, Fridmanszky Anna, Gavallér Ilona, Horváth, Ilona, Horváth Irma, Husovszky Janka, Klebersberg Margit, Korda Rózsi, Kursinszky Stefánia, Miskolczy Jolán, Munkácsy Matild, Pattermann Ida, Polt Etel, Róuay Mariska, Simay Matild, Sinka Ilona, Szarukán Lili, Szepessy Mariska, Zsibrita Sarolta és Zsiray Antónia képzőintézeti növendékek. 5. „Legyező-tánc”. Bemutatják: Riesz Elise továbbk. növ. Klebersberg Margit képzőint. növ., Gróman Ilona, Kessler Margit továbbk. növendékek, Jóna Róza, továbbk. növ., Fancsovits Sarolta polg. isk. növ., Vámos Stefánia és Dörre Ilona továbbk. növ. 6. „A 12 éves Jézus a templomban”. Előkép. Személyek: A 12 éves Jézus Gyomlay Böske polg. isk. növ. Szűz Mária Zsibrita Sarolta képz. növ. Szent József Kursinszky Stefánia kép. n. Irástudók: Billitz Aranka, Korda Rózsi, Österreicher Aranka, Pajor Zsuzsika, Zsiray Antónia képzőint. növ. — Asszonyok: Adier Giza, Frankovszky Irén, képzőint. és Szabados Teréz polg. isk. növ. 7. J. Schubert F. „Ima”. 3. szolamu kar. Előadja a képzőintézeti énekkar.

— **Kitüntetett iparostanonokok.** A most felszabaduló tanoncok közül kettőt aranyoklevéllel tüntet ki az ipartestület szorgalmukért, előhaladásukért, jó munkájukért. Az egyik Kovács József kőműves-tanonoz, ki Stegmüller Arpádnál tanult, a másik Györi János lakatostanonoz, kit Erdei József szabadított fel. A kitüntetett, szorgalmas tanulóknak február 2-án adják át a kitüntető aranyoklevelet.

— **A községi iskolaszék ülése.** A községi iskolaszék február hó 4-én délután négy órakor ülést tart.

— **Igazgatósági ülés.** Az ipartestületi betegsegélyző-pénztár igazgatósága tegnap este hat órakor ülést tartott, melyen a múlt évi jelentést tárgyalták.

— **Tolvaj segéd.** A Killer butorgyárban dolgozott Szabó Virág Kálmán esztergályos segéd, ki szombaton hagyta el a gyárat. Észrevették tegnap, hogy azok közül a szerszámok közül, melyekkel Szabó dolgozott, négy igen értékes véső hiányzik. A gyanu természetesen Szabóra esett, ki azonban konokul tagadott. Egyik helybeli esztergályos mester azonban rávallott, amennyiben elvitte a lopott vésőket, melyeket Szabótól igen olcsón vásárolt, a butorgyárba és átszolgáltatta azokat a tulajdonosnak. A tolvaj segéd ellen megindult az eljárás.

— **Uj iparostanonokok.** Január hónapban az alábbi iparostanonokok lettek segédek: Szabó József kártyos, Fazekas Sándor kovács, Tóth Kálmán cipész, Öz József cipész, Nagy Sándor hentes, Fekete Ferenc hentes, László Ferenc asztalos, Balogh Gyula oszmadia, Kovács József kőműves, Suba János géplakatos, Györi János lakatos, Szathmári József mészáros és Beke Károly asztalos. Az új segédeknek Tóth Kálmán ipartestületi elnök a február 2-án tartandó előjárásági ülésen adja át a felszabadító oklevelet busdító beszéd kíséretében.

— **Kiadó páholy.** Egy családi páholy „C” bérletben a második félévre kiadó. Bővebbet a k adóhivatalban.

TAVIRATOK.

A „Debreczen” eredeti távirata.

A király és a trónörökös Budapesten.

Budapest, január 31. Most már befejezett dolog, hogy a király Ferencz Ferdinánd trónörökössel a jövő héten Pestre érkezik. Első eset, hogy Ferencz Ferdinánd mint trónörökös az országban nyilvános szerepel. A trónörökös a király óhajára jön Pestre, mert a király beavatott források szerint így nyilatkozott:

— **A monarchia jövőjéről van szó és kell, hogy Ferencz Ferdinánd is ismerje a dolgokat.**

A nemzetiségi képviselők magatartása.

Budapest, decz. 31. A szász és román képviselők lehetetlennek tartják, hogy a leendő kormány támogassák, mert ellene vannak a népoktatási törvény revíziójának.

Kirabolt adópénztár.

Hetvenkétezer koronás betörés.

Zilah, január 31. Az éjjel az állami adóhivatalban betörők jártak. Atfúrták a pénzszekrényt és abból 72 ezer korona készpénzt és nagy mennyiségű értékes részvényt elvittek. A gyorsan végzett betörés arra enged következtetni, hogy az adópénztárt raffinált, ügyes betörők fosztották ki. Országszerte megindítják a nyomozást.

A miskolci választás.

Miskolcz, jan. 31. Délután fél két órakor Bizony Ákosnak 260, Tiszának is 260 szavazatja volt.

Bizony választói tulsulyban vannak és Tizza bukása bizonyos.

A második kerületben Leitner dr. ellenzékire fél két óráig leszavazott 260, Soltész szabadelpártira 230.

A választás alighanem éjjel után ér véget.

Tőzsde.

Budapest, január 31.

Január 1-től kezdve a tőzsdei árakat 100 kilogrammonként jegyzik.

Buza	1905 áprilisra	19 52	—
Buza	1905 októberre	17 32	—
Rozs	1905 áprilisra	15 34	—
Rozs	1905 októberre	—	—
Tengeri	1905 májusra	14 82	—
Zab	1905 áprilisra	14 10	—

Készár: változatlan.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Kedden „János vitéz”, daljáték, (B bérlet).

Szerdán Az orsz. „Szinészegyesület” nyugdíjalapja javára: „Miniszterválság”, vígjáték, (C bérlet).

— **Színházi hírek.** Kedden Bakonyi Károly és Kacsóh Pongrácz 3 felvonásos daljátéka: a „János vitéz” kerül színre. Vasárnap este kerül először színre Rákosi Viktor és Malonyai Dezso 4 felv. színdarabja: az „Elnémet harangok”.

Február 6 és 7-én Slavianszka orosz daltársulata vendégszerpel színházunkban, mind a két előadás általános bérletszűnetben lesz és rendes helyárakkal.

Az orosz forradalom.

A csár.

London, jan. 30.

A Daily Mail tudósítója Czarskoje-Szelóban volt, ahol egy nagyalásu uvari tisztviselővel beszélt. Ez a tisztviselő azt mondta, hogy a csár komolyan beteg, de azért folytonosan tanácskozik miniszterekkel és tabornokaival. Így a múlt szombaton Lamsdorf grófot és Wittét fogadta. Tegnap pedig Kokosev pénzügyminiszterrel, Chilkov herceg vasuti miniszterrel és Voronzov-Dasko gróffal, a császári ház volt miniszterével tanácskozott. Ezekon kívül a csár meghívására több taborok is érkezett Czarskoje-Szelóba és az ezekkel folytatott tanácskozásnak esetleg az lesz a következtése, hogy a keletázsiai háboruban döntő fordulat fog bekövetkezni, mert még azok is, akik még ezelőtt tíz nappal határozottan követelték a háború folytatását, most egyhangulag a béke megkötését kívánják. Csárskoje-Szeló a maga óriás parkjával inkább várva hasonlít, sem mint üdülőhelyre. Mindenütt kozák-csapatok csirkálnak s a mellett egymástól alig husz lépésnyi távolságban gyalogos katonák állanak őrt. A csár Trepov tábornokkal folytonos telefonösszeköttetésben van. A csár a téli palota második emelén huszöchéárom szobát bocsátott Trepov rendelkezésére. A tábornok biztosságára nagyon messzemenő intézkedéseket tettek, mert Pétervárott mindenki meg van róla győződve, hogy Trepovot a legrövidebb idő alatt meg fogják gyilkolni. A péterváriak tréfásan mondják, hogy a csár Trepovot nem egy esztendőre, vagy más meghatározott időre, hanem egyelőre ovatosságból csak élete fogytáig nevezte ki pétervári fő kormányzóvá.

Haroz az alkotmányért.

Pétervár, jan. 30.

A moszkvai nemesi gyűlés február 2-án ül össze. A gyűlésen két párt lesz, az egyik Dolgorukov herceg vezetésével, a moszkvai zemsztvo összes követeléseinek teljesítését kívánja, a másik pedig Szamarin és Cseremetiev gróf vezetésével csupán a sajtószabadságot és a jogegyenlőséget követeli.

Pétervár, jan. 30.

Az ügyvédek ma gyűlést tartottak, a melyen azon tanácskoztak, hogy minő módon kell támogatni az utolsó események károsodottjait. Határozatot hoztak, amely szerint a jelen helyzetből csak egy kivezető út van és pedig az összes rendek népképviselőinek egybehívása, — kiknek azután törvényes állapotok létrehozásán kell fáradozni.

Varsó, jan. 30.

A sztrájk általános és az összes gyárakban szünetel a munka. A városban kenyér egyáltalában nem kapható. Az újságok ma nem jelentek meg. A Klodna-uton ma véres összeütközés volt munkások és katonák között. A katonák többször sortűzet adtak és a munkások közül sokan elesetek és megsebesültek. A lengyel intelligencia szimpatizál a munkásokkal.

A megostromolt téli palota.

Pétervár, jan. 30.

A január 19-iki vízkeroszt ünnepségek eseményeinek megvizsgálására kiküldött külön bizottság kutatása a következő eredményt adta:

Január 17-én lovas testőrtűzérdandár első ütege hat ágyuval gyakorolt. Az üteg egy alantas tiszt vezetése alatt éles töltésekkel lött. A gyakorlat végeztével az altiszteknek kötelességük lett volna megtisztítani az ágyukat, azokat bezsírozni és az ágyutorkolatot elzáró sipkákat föltenni.

Még is történt ez a második és a harmadik szakaszban. Az első szakasz egy helyettesítő altiszteje elmulasztotta megtenni és csak az ágyucső végére rakatta föl a védősapkát. 19-én a szakasz és az ütegparancsnok akkor jöttek az ütegekhez, amikor már befogták a lovakat és készen álltak az indulásra. A parancsnokok és az altisztek csak kívülről nézték meg az ágyukat. Több ágyu, nevezetesen az 1. és 2. szakaszhoz tartozók, az üdvölvésék fölrakott védősipkával mentek, amelyet csak a megérkezéskor távolítottak el. Mivel a megtöltött ágyukat előlegesen ki nem törölték, az ágyucsőben maradt éles töltés elé került a vaktöltés. A bizottság valószínűnek tartja, hogy az első szakasz egyik ágyujában 17 óra óta benmaradt egy gyakorló töltés. Így állott az ágyu két napig a tüzérségi ágyufészerben. A bizottság kísérletezése megállapította, hogy öt gyasrólőtés közül, melyekkel az üdvölvésre szánt ágyukat töltötték, négy kartács menet közben földreest, míg egy megmaradt a csőben.

Ez jogosít föl ama föltevésére, hogy egy kartács a csőben maradt, ott megakadt, miközben az ágyu rendeltetése helyére ment, annál is inkább mert a védősapkákat csak akkor vették le, amikor az ágyuk már bevoltak állítva és helyükön voltak. Az ágyuban maradt kartács létez séről meg lehetett volna győződni, ha kitorölték volna az összes ágyukat. A kartácsnak a hóban talált részei arra engednek következtetni, hogy gyakorló kartács volt. Amikor meggyőződtek arról, hogy a kartácsot az első üteg első sora lötte ki, akkor a bizottság támaszkodva a második ágyunál levő legénység vallomására, hogy a lövés után az ágyu két lépéssel hátra zökkent, arra követ keztek, hogy a lövést ez a második ágyu tette. A mellékkörülmények földerítése és a tekintetbe jövő személyek vétkessége fokának megállapítása vgett új vizsgálatot rendeltek el és azzal Roszdisziovo ezredest, a pétervári katonai kerület fontosabb ügyeinek vizsgálóbíráját bízták meg Povlov tábornoknak, a pétervári katonai kerület katonai prokurátorának felügyelete alatt.

IRODALOM.

Apró versek.

Kályhatűz.

Ha szívünk semmit sem remél,
Melegedünk a múlt emlékinél...
Mikor virág, lomb elfagyott:
A kályhatűz pótolja a napot.

Két fej, két szív.

Idő s eszköz kell arra, hogy
Két fej megértse egymást valahogy.
Két szívnek semmi sem kell. Összedobban —
S egymást me érti nyomban.

A női szem.

A női szem az az ajtó, melyen
A férfi bölcsesség kimegyen.

A szerelem.

A szerelem árviz-veszedelem.
A csermelyből is kicsap hirtelen
Es elborítja az egész határt
Es rombol, öl, hol gátakat talál.
S mikor lezajlott a vészelteli hab,
Marad nyomába gaz, iszap...

Szamolányi Gyula.

Tudományos apróságok.

A források keletkezése.

A kéntartalmu melegforrások keletkezésének oka eddig ismeretlen volt, oly mély-

ségből fakadnak, amelyekben oldható kén nines. Gautier Armand éveken át foglalkozott ezzel a kérdéssel és most a Comptes Rendusben a hőnek a kőzetekre való hatását írja le s ez a kérdés megoldását adja. Gránitport ugyananyi vízzel 150–300 C°-ra hevített zárt térben — a levegőt előbb kihajtotta — és valóságos kénas ásványvizet nyert. Lugos és főtt tojásra emlékeztető íze és szaga, továbbá kénkalium- és natrium-, szénsav-, nitrogéntartalma teljesen ugyanaz, mint a természetes kénas vizeké. Az eruptív kőzetek mind alkalmasak erre a célra, épp úgy, mint a gránit, sőt a vasolvasztók salakja is, mely vízzel hevítve szintén kénhidrogént fejleszt. Valószínű, hogy ily módon nem sokára mesterséges kénas vizeket fognak készíteni.

Sziklarobbantás vízzel.

Régi dolog, hogy a sziklahasadékokban megfagyott víz egyike a leghatalmasabb természeti erőknél, melyek a hegyek elpusztításán munkálnak. Azt a hatalmas erőt azonban, melyet a víz kiterjedése által, mikor megfagy, kifejt, technikailag még eddig nem használták föl. Aberdeen közelében egy skót kőbányában történt az első kísérlet. Egy óriás sziklatömbbe lyukakat furtak, hogy dinamittal fölrobbantsák, a mikor a munkáikat vezető mérnöknek eszébe jutott, hogy dinamit helyett talán a nagy hideget is felhasználhatja. Egyszerűen vizet töltetett a robbantó lyukakba és két éjszakán át az óriási gránittömb teljesen szétrepedt.

Fotografálás zárt könyvben.

Smith F. Jerris szerint könyvekben levő képeket foszforeszkáló fénnel fotografailag le lehet másolni. Kellő nagyságu kartont Balmalm-féle világító festékkel kell bevonnai s egy ideig a napfénynek, vagy elektromos ifénynek kitenni. Ezután a lemásolandó kép hátlapjára kell tenni, magára a képre pedig száraz lemez vagy elég nagy negatív papiros helyezendő. A fény iránt érzékeny lemezt a betetés és kivétel alkalmával fénytől természetesen óvni kell. Amint a száraz lemez a lemásolandó képre került, a könyvet egyszerűen összecsuksják s a papiros vastagságához képest 20–60 percig magára hagyják.

Ez idő leteltével a lemásolás megtörtént. A további eljárás ugyanaz, mint a rendes fotografiai felvételekkel. Szükség esetén magnéziumfény is eléggé világítóvá teszi a Almain-féle festéket. Az eljárás, melyet Smith Jerris maga gyakorlatilag kipróbált, főleg oly esetekben lehet hasznos, mikor a lemásolandó képet tartalmazó könyvet nem akarják vagy nem lehet helyéről eltávolítani.

REGÉNYCSARNOK.

Az igazi bűnös.

Irta: Timár Szaniszló.

Az öreg Vilma néni, foglalkozására nézve gyümölcsös kofa a Garai-téren, széles csipőjére téve a kezét, nagyokat nevetett. A jókedvű ember minden lehető és lehetetlen alkalmat felhasználott arra, hogy nagyokat nevetessen, persze csak addig, a míg meg nem haragították. De ha megharagudott, akkor nyilvánvalóvá lett a kalendáriumban való nagy tudománya, mert ő minden szentnek a nevét betéve, könyv nélkül tudta és emlegette is oly hangosan, ahogy a torkából kifért. Nem is igen mertek vele kikezdeni, mert aki ezt megselekedte, azt czifrában még össze nem szidták soha.

Most azonban — legalább ebben a percében — nincs oka sem a szentek emlegetésére, sem a szidalmazásra, hanem igenis a kaczagásra. Hogy is ne nevetett volna, amikor látta, hogy egy suhanczot kergetnek az utca egyik végén. Elöl a suhancz szaladt, utána egy rendőr és néhány ember. A suhancznak gyorsabb lába volt, mint valamennyinek s valahányszor a rendőr kinyújtotta a kezét abban a hiszemben, hogy galléron ragadhatja, az imposztor ficzkó kisiklott a kéz alól és tovább iramodott. Ezt roppant nevetségesnek tartotta Vilma néni és — mint mondtam — úgy nevetett, hogy a környei is kicsordultak. Egyszerre azonban a hangulata megváltozott s az ellenkezőre fordult. A suhancz — nem lehetett őregebb tizenkét-tizenhárom évesnél — hamarosan ott termett mellette s az ő kocsija előtt szaladt el. Aféle kis tolokocsi volt, amely meg volt rakva gyümölcsöcsével. A fiu kabátjának ujjja — hogy, hogy nem — beleakadt a tolokocsi egyik kiszögellő részébe. A más k pillanatban a kocsi felfordult s a gyümölcs mind szertegurult. A meglepett Vilma néni utána akart kapni, de elvesztette az egyensúlyt s maga is egész szélességében és hosszúságában végigfeküdt a kövezetre. Csak, a mikor feltápáskodott, jutottak eszébe a kalendáriumi szentek neve és emlegette is azokat sorban, kapcsolatban olyan gonosz ficzkókkal, akik rossz fát tesznek a tűzre, úgy, hogy a rendőrök kénytelenek őt az utcákon üldözöbe venni.

Bármilyen kellemetlen volt az Vilma néninek, mégsem volt olyan kínos, mint az üldözött suhancznak. Mert éppen ez az incidens szolgáltatotta őt a rendőr kezébe. A kocsi felfordulása zajjal járt; a ficzkó visszafordult s ezáltal az egéruat elvesztette. A rendőr különben is nyomában volt s kabátjánál fogva megragadta. Azután kezét a maga kezébe véve, vezette tovább. A sápadt fiu egy szót sem szólt. Rá sem hedéretett Vilma néni, aki még mindig a szentek neveinek emlegetésével volt elfoglalva, hanem ment a rendőrrel; hisz egyebet amugy sem tehetett.

Van valami szivet szorító abban a látványosságban, amikor egy rendőr egy ütött kopott, előzőleg jól meghajszolt gyermeket vezet az utcán a rendőrszoba felé. A sötétségnek szomorú felvonulása ez. A nyomor korán megérleli a bűnre az emberanyagot. Egy híres gonosztevő mondotta egy alkalommal börtönben, hogy nem igazi gonosztevő az, aki nem gyermekkorában tanulta meg alaposan ezt a mesterséget. Ha pedig ez így van, akkor a Gyuszi gyerek, akit a rendőr Vilma néni kocsija előtt elfogott, most éppen tanuló éveiben van. Mert lopott az istenadta. És pedig milyen vakmerően! Egy asszony vásárolt valamit a piacon. Egy koronát leejtett, amikor a fiu ott ácsorgott. Az se volt rest, hanem kapta a koronát s futott vele. Az asszony sivalkodott; a rendőr közelben volt s a kis tolvajt mindjárt üldözöbe vette.

Ezt követte el Gyuszi, a suhancz. Most megadta magát a sorsának és követte a rendőrt. Nem szólt semmit. Csak sápadt ajkait összeszorította s minden lelki erejét megfeszítette, hogy sirva ne

fakadjon. Pedig nem kis lelki erőre volt szükség. Istenem! Tizenkétéves korban oly könnyen fakadnak sirva a gyermekek. Kicsiny ok is elég arra. Hát még az ilyen nagy ok. Gyuszi tudta, hogy hiába sir. A rendőr arra nem ad semmit, hanem viszi tovább. Nem a rendőr dolga mérlegelni, hogy milyen viharok támadnak a kicsi gyermekszívben; hogy vannak-e enyhítő körülmények. Neki az a feladata, hogy vigye az istentől elrugaszkodott gonosztevőket rendeltetési helyökre, ha olyan csöppségek is, mint az, akinek most a kezét fogja.

(Folyt. köv.)

M. Á. Vasutak menetrendje 1904 évi okt. hó 1-től.

Debreczenből indul:		idő ó. p
Budapest felé (vegyesvonat)	d. u.	3 20
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4 16
Budapest felé (gyorsvonat)	reggel	8 57
Budapest-Nagyvárad felé	d. u.	12 07
Budapest-Nagyvárad felé	este	10 31
P.-Ladány Nagyv. felé minden kedd	d. e.	11 12
Csák P.-Ladányig	este	8 10
Csák P.-Ladányig motor menet	reggel	5 08
Szatmár-Máramarossziget felé	d. u.	8 56
Csák Szatmárig (gyorsvonat)	este	6 41
Csák Szatmárig (teher v. szem.-száll. v.)	este	7 56
Szatmár-Máramarossziget felé	éjjel	2 50
Szatmár-Máramarossziget felé (gyorsv.)	d. u.	12 07
Csák Szatmárig	reggel	5 10
Miskolcs-Kassa felé	reggel	8 18
Miskolcs-Kassa felé	este	6 56
Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa felé	d. u.	4 11
Csák Nyíregyházig	d. u.	2 10
m. áll. vasutól	reggel	5 35
vasártérről	reggel	5 44
m. áll. vasutól	d. e.	8 09
vasártérről	"	8 16
m. áll. vasutól	"	11 07
vasártérről	"	11 16
m. áll. vasutól	d. u.	12 11
vasártérről	"	12 21
m. áll. vasutól	"	4 25
vasártérről	"	4 38
m. áll. vasutól	este	6 46
vasártérről	"	6 58

Hajduböszörmény-B.-Sz.-Mihály felé

Füzes-Abony felé m. áll. vasutól	reggel	4 26
Füzes-Abony felé vasártérről	"	4 56
Ohát-Kócs-Polgár felé m. áll. vasutól	d. u.	4 49
Ohát-Kócs-Polgár felé vasártérről	"	4 28
Derecske-Nagy-Léta felé	reggel	9 25
Derecske-Nagy-Léta felé	"	4 31

Budapestre érkeznek:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor induló gy.-v.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 07 p.-kor induló sz.-v.	este	6 40
Az este 10 óra 31 p.-kor induló sz.-v.	reggel	5 45
A délután 4 ó. 16 p.-kor induló gyorsv.	este	9 06

Budapestről Debreczenbe indul:

A délután 12 ó. 6 p.-kor érkező gyorsv.	reggel	7 26
A délután 5 ó. 29 p.-kor érkező szem.-v.	"	9 —
Az este 6 ó. 26 p.-kor érkező gyorsvonat	d. u.	3 —
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érkező szem.-v.	este	7 06
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érkező sz.-mv.	"	9 15
P.-Ladányig gyorsvonat átállítással	d. u.	12 08

Debreczenbe érkeznek:

Budapest felől (gyorsvonat)	d. u.	3 20
Budapest-Nagyvárad felől	este	6 26
Budapest-Nagyvárad felől (gyorsvonat)	éjjel	2 24
Budapest Nagyvárad felől	d. u.	2 15
Csák P.-Ladánytól	reggel	7 45
Csák P.-Ladánytól motor menet	"	5 08
Kolozsvár-Nagyvárad felől	"	7 26
Csák Szatmártól (gyorsvonat)	"	8 46
Csák Szatmár felől	d. e.	11 37
Csák Máramarossziget felől (gyorsvonat)	d. u.	3 56
Csák Máramarossziget felől	este	10 11
Máramarossziget-Szatmár felől	"	6 40
Csák Szatmár felől	reggel	7 30
Kassa-Miskolcs felől	d. e.	1 31
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől	este	7 50
Kassa-Miskolcs felől	d. u.	8 48
Csák Nyíregyháza felől	reggel	7 33
vasártérről	reggel	7 32
m. áll. vasutra	"	7 40
vasártérről	d. e.	11 13
m. áll. vasutra	"	11 23
vasártérről	d. u.	1 45
m. áll. vasutra	"	1 52
vasártérről	"	3 27
m. áll. vasutra	"	3 34
vasártérről	este	6 06
m. áll. vasuthoz	"	6 13
vasártérről	"	9 50
m. áll. vasutra	"	9 57
Füzes-Abony felől vasártérről	d. u.	3 34
Füzes-Abony felől m. áll. vasuthoz	"	5 35
Ohát-Kócs-Polgár felől vasártérről	reggel	7 44
Ohát-Kócs-Polgár felől m. áll. vasuthoz	reggel	7 54
Derecske-Nagy-Léta felől	"	7 15
Derecske-Nagy-Léta felől	d. u.	3 13

A NAP
POLITIKAI NAPILAP

kora reggel, valamennyi napilap megelőzésével, érkezik az összes vidéki városokba.

Hazafiság!

Emberszeretet

Műveltség!!

Teljes politikai függetlenség!!

Önálló vámterület!

Magyar ipar!

A NAP
A legnépszerűbb és a legolcsóbb ellenzéki lap.
FELTÖLTŐ SZERKESZTŐ:
BRAUN SÁNDOR.
FŐMUNKATÁRSÁK:
ABRÁNYI EMIL,
dr. VÁZSONYI VILMOS.
Egy szám = 2 kr.
Előfizetés:
Egy hónapra 1 K 40 f
Negyedévre 4 K — f
Kiadóhivatal: Rökk Szilárd-u. 9.

Magyarság!

Demokrácia!!

Szabadelvűség

Harc a parturatom ellen.

Harc az erőszak ellen.

Kitűnő értesülések.
Modern, friss, elmés ujság!!

Bizunk a közönségben. • A közönség bizzék bennünk.

Tessék mutatványszámot kérni!

Tessék előfizetni! • Tessék előfizetni!

Apró hirdetés.

A VÁROSI BÉRHÁZBAN Simonffy-utca 1. szám alatt 3 szoba és előszobából álló irodának, vagy garzon lakásnak alkalmas másodemeleti helyiség május 1-re kiadó. — Értekezhetni az Ipartestületnél.

A dr. Borsos-féle

Hajszesz és Hajkenőcs

biztosan megszünteti a haj hullását, a hajvégek megtörését, a haj elmolyosodását. Teljesen ártalmatlan. — Elősegíti a haj növekedését és annak színét nem változtatja meg.

1 üveg Hajszesz ára 1—2 kor
1 tégely Hajkenőcs ára 1 kor.

Kapható:

MIHALOVITS J.
gyógyszertárában
DEBRECEN,
Főtér 31. szám.

Alkalmi vétel folytán

míg a készletből tart — az alanti bámulatos olcsó árban ajánljuk a következőket:

Egész finom férfi ingek 1 forint 10 krtól.

Férfi és női kalapok 80 krtól.

Női, férfi és gyermek meleg öltő ruhák 45 krtól.

Gyönyörű téli és nyári bluzok, alsó és felső ruhák, kosztümök, miederek, női és férfi bőrkeztük, 80 krtól.

Kitűnő minőségű férfi és női cipők, sár-cipők (kalosnik) eddig még nemlétezett olcsó áron.

Valódi vászon női fehérneműek fél áron
Gallér 10 kr., kézelő 15 kr.

Székely Jenő és Tsa utóda.
Piacz-utca 48.

Hirlapelárusítók

felvételnek

a „**Debreczen**“ elárusítására
varosi nyomdában,
városház, keresztépület.

Az általánosan elismert kitűnő

Mohai Ágnes

természetes magyar ásványvíz
mely a külföldi Giesshüblit legjobban
pótolja, főraktára:

MÁYER JENŐ

fűszer- és csemege üzletében.
Debreczen, Piacz- és Széchenyi-
utca sarok.

1 literes üveg 19 kr.

$\frac{1}{2}$ „ „ 13 „
mélyen leszállított áron kapható.

1988.—1904. G.

Eladó akáczfák.

A debreczeni ref. egyház tulajdonát képező az ingyen iskoláztatási alaphoz tartozó tag földnek, a város felőli mesgye vonalán, a Veréb dűlőben, a bogárháti ház közelében, amely tag földnek Molnár Albert ur a haszonbérelője, mint egy 155 darab élő akácza 16 éves részletenkint nyilvános árveréseni eladása elrendeltetvén, az árverés február hó 3-án délelőtt 10—11 óra között a föld területén fog megtartatni.

Debreczen, 1905 január 31.

Otrokocsi Végh János,
debr. ref. egyház dazd. gondnoka

A Debreceni hitelbank

Részvénytársaság

folyó évi február hó 1-én megkezdzi működését.

Kölcsönöket nyújt:

váltókra, kölcsönvényekre, értékpapírokra, árukra.

Óvadékkölcsönöket ad:

bérlőknek és vállalkozóknak.

Jelzalog- és törlesztéses

(amortizációs) kölcsönöket engedélyez földbirtokokra és házakra a legkedvezőbb feltételek mellett.

Elfogad betéteket

betéti könyvecskére és folyószámlára a legmagasabb napi kamattal melletti kamatozás végett.

Vesz és elad:

mindennemű értékpapírt és ércpénzt, valamint

Elfogad megbízásokat

ilyenek vételére vagy eladására és minden a bankszakmába vágó ügyletek kérésére.

Üzleti helyiség: Széchenyi-utca
1. sz. I. emelet.

Az igazgatóság.

1 liter

Borhegyi borvíz

8 krajczár,

mely kitűnő, üdítő egészséges ital, kapható

Máyer Jenőnél

előbb

Geréby Fülöp utóda Debreczen.
Üveg betét 4 krajczár.

Aláírási felhívás.

A Hajdumegyei Népban min? szövetkezet 1905 január 1-én megnyitotta a második évtársulatát Felhívjuk Debreczen város és vidéke közönségét ezen második évtársulatba való belépésre.

Az általános bizalmat, mellet úgy a tőkegyűjtő, mint a hitelt igénylő közönség intézetünkbe helyezett, leginkább bizonyítja azon körülmény, hogy dacára rövid egy esztendei fennállásának tagjai száma máris meghaladja a 800-at, kik 4500 tőrszabeteire több mint 120,000 koronát fizettek eddig be mely összeg az évtársulatok tartamát véve elapul, 600.000 korona tőrszabeteit tőkének felel meg.

Egy őrszabeteire hetenként öt éven át 50 fillér (25 kr.) fizetendő. Az így összegyűlt tőrszabetei várható haszoneredményre, mely mint már eddig megállapítható:

6% kamatozásnak felel meg, a tagok között tőrszabeteik arányában lesz felosztandó.

A szövetkezet tagjai olcsó és könnyen visszafizethető kölcsönöket élvezhetnek és pedig

előlegképen befizetésük $\frac{1}{10}$ része erejéig, megfelelő kezések jótállása mellett; továbbá arany-ezüstnemű és értékpapír zálogra, végül jelzálogra.

A kölcsönök kamatai úgy mint eddig, a tőrszabeteikkel együtt hetenként is fizethetők és emellett a közönség kényelmére újabb előnyös újításokat hozunk be.

A második évtársulatba belépő tag hitelt már most igényt tarthat.

Jelentkezések a második évtársulatba való belépés iránt az intézet helyiségében (Piacz-u. 26. sz., főtársade épületében) bármely nap délelőtt úgy mint délután eszközölhetők.

Debreczen, 1905 január hó.

Dr. Révy Nándor, jogtanácsos.

Dr. Brukner Ernő, elnök.

Debreczen, nyomtatott a város könyvnyomdájában. 1905.